

לזכרו של נצר יצחק ז"ל

נצר יצחק

ז"ל

יצחק י נצר ז"ל

יצחקי הוא בנם של אל"מ (מיל.) משה ואחיה נצר ונכדם של שרגא, ח"כ דבורה נצר והסופר זלמן יצחק אנכי. בן ג"ח היה בנפלו על משרתו, חרשים ספורים לאחר גיוסו לצה"ל, בליל ט"ו בשבט - 27.1.67, ליד לטרון.

יצחקי נולד בקבוץ רמת יוחנן ביום ב' בחשוון תש"ט, 4.11.48, שם התחנך וספג את אורח חייו החפשי אשר התבטא בידידותו העמוקה עם הערבים, באהבה לסוסים ובאמבת הטבע. הנער למד על אורח חייהם של חבוראים השכנים בהיותו בן בית באחליהם. הוא למד את לשונם, קלט את אגדותיהם ולכשסיים את ביה"ס החיכון הגיש עבודה במר שנקראה "דיני נפשות במשפט הבירואי", העבודה חודפסה והחוברת זכתה להצלחה רבה.

בהיותו צעיר יותר החבלט כחלמיד טוב ובאותן שנים אף השתחף בהצגות ובהופעות כשהוא בדרך כלל ממלא חפקידים מרכזיים. בהערוכות אשר אורגנו על ידי המשק היו עבודותיו פועלות באופן קבוע נושא חבור כמבחן הסקר שבכתה ח' היה "החחרות סוסים" ובחבור זה הביע את כל שאיפותיו.

יצחקי אהב סוסים אולם טיפת וגידל באהבה וכמסירות. הוא רכב במרחבים הגדולים השתחף בחחרויות ובמידוצים השנתיים וזכה בפרסי הצטיינות. בחישיגיו הספורטיביים הצטיין ואף הדריך קבוצות נוער שונות.

יצחק י נצר ז"ל

יצחקי הוא בנם של אל"מ (מיל.) משה ואחיה נצר ונכדם של שרגא, ח"כ דבורה נצר והסופר זלמן יצחק אנכי. בן ג"ח היה בנפלו על מפתחו, חרשים ספורים לאחר גיוסו לצה"ל, בליל ט"ו בשבט - 27.1.67, ליד לטרון.

יצחקי נולד בקבוץ רמת יוחנן ביום ב' בחשוון תש"ט, 4.11.48, שם התחנך וספג את אורח חייו החפשי אשר התבטא בידידותו העמוקה עם הערבים, באהבה לסוסים ובאמבת הטבע. הנער למד על אורח חייהם של חבוראים השכנים בהיותו בן בית באחליהם. הוא למד את לשונם, קלט את אגדותיהם ולכשסיים את ביה"ס החיכוך הגיש עבודה במר שנקראה "דיני גפשוה במשפט הבידואי", העבודה חודפסה והחוברת זכתה להצלחה רבה.

בהיותו צעיר יותר החבלט כחלמיד טוב ובאותן שנים אף השתחף בהצגות ובהופעות כשהוא בדרך כלל ממלא חפקידים מרכזיים. בהערוכות אשר אורגנו על ידי המשק היו עבודותיו פועלות באופן קבוע נושא חבור כמבחן הסקר שבכתה ח' היה "ההחלרות סוסים" ובחבור זה הביע את כל שאיפותיו.

יצחקי אהב סוסים אולם טיפת וגידל באהבה וכמסירות. הוא רכב במרחבים הגדולים השתחף בחבורות ובמידות השנהיים וזכה בפרסי הצטיינות. בחישיגיו הספורטיביים הצטיין ואף הדריך קבוצות נוער שונות.

דברים לזכרו של צר צחק ז"ל

יצחקי היה אהוד ואהוב על חבריו במשך וכיחידה. הוא ראה כצבא חובה ושליחות
כאחת. נלחם וביקש וזכה להגיע ליחידה מיוחדת שם מלא את חובתו כחייל מן המניין.

חלומי הגדול היה לצאת לאחר שחרורו מהצבא, אל הנגב ולחקים שם קבוצה או משק
צעיר. הוא לא קבל מרות היצוגיות של המבוגרים כפי שהוא מבטא זאת במכתביו
מאחר יוותרו "אני מרגיש שיש לי צורך לעשות צרות"; הנער עם הטמפרמנט הפרוע
הופך לחייל ממושע ומיושב ברעתו.

אישיותו של יצחקי כובשה לבנות אלה אשר נמצאים בקרבתו, חיוכו המחפרץ מתפח
לא פעם על מבוכה ובעיה. הוא ראה בקבוצה בית - אך חיפש את השליחות שבקבוצה
ואת החברה החוססת והפעילה.

דמותו מחנוססת וחחנוסס בקרב חבריו בקבוצה וכצבא ובחרד המשפחה ברמה-יוחנן,
שם נהג לבקר ולהעביר שעות פנאי בחברת אחיו, אחיותיו וחוריו.

יצחקי, הנער בן ה-18 לא יוכל עוד לחנוח מאותם יצורי אנוש אשר כה אהב ולא
יוכל להגשים את שאיפותיו - כי המוות נטלו בלא עת בעמדו על משמרתו ליד לטרון.

זכרים לזכרו של ר' צחק ז"ל

הגדר יצחקי נצר ו'ל. חסידים וחברות

(קום לזכרו בפרט עטור לגמלו
ב.ח.ל.)

ביום ב' בחודש חשוון תש"ט, (ג-4.11.48) כענה לאחר החלטה חז"ם על הקמת מדינת
ישראל ב"י, במחצית השנה לאחר הקמתה של המדינה, ובעוד חרי מלחמת הקוממיות
ובלקוחות נשענים באוניותם וחורשים בלבנט של בני הישוב הקטן בארץ ויחודים רבים
שמתוה לה, "כנס האחד - אין שני לו" - ראח יצחק נצר, אור ראשון, בקבוצה של
חוריו - רמת-יוחנן.

וכך סגרה מוראות המלחמה והחושט הכראשית של הקמת מדינת ישראל, ויצירת
ב.ח.ל., בעקב יש מאין, מעשים בהם היו שותפים פעילים בני-מסתחוו, במחף הילד
למיצוי הארצות הגדולה שבחושט.

הוא במשך, אוחב וחוקר, מגיל צעיר ביותר, לשבע, לבעלי-החיים שבהן ובמכלאה,
במשך חמשה חיייו חנו חמוס, חבבם מרחבים בחלמות סרסותיו ונושא אותו עמו קרוב
לשרה, בתוך חנוף, אנוף בריחותיו ואמיתתו של העם אשר כמוהו-כנוף - חבדויים.

את זמנו, והוא אז כבר נער בקיה-הספר, הוא מחלק בין החברה וחבית ובין סבול -
החיה ורפיצת על סוטים, בחפשו דרכה את אורה חיי חבדוים באחליחם פנימה. וכך -
הוא לומר את שטח, על-פנה לחביתם יוחד. הוא חופך לחיות לבן-בית ביפיהם, ומרבה
למרות ומחקרים שילמדוהו עוד ועוד על אורה חיהם של בני-החורין הנודים.

בעוד פריצתם של בני דורו פונים ומתלחבים מחסיכון חידוש יותר ויותר חלקות
בחינו, מזה הוא אל בעל-החיים. הוא קורא נוצר אחריה בחפכו למרדך באורחות
חיי סוטים, בהתאמתו ובאמתו חניכיו בסרובי-סוטים ובחכמה אורה חיי חבדוים.

טבעי היה מיפוא, שזה עבודה הגמר לסיום י"ג שנות לימודיו - בבית-החבון
שקיימו, יביט בנושא "דיני נמשות במצות חבדוים". עבודה שזכתה להצלחה רבה א
ורבים מאוקרי אורה חיי חבדוים קיבלוה, כמו היה הנער אשר טקחם ממלומד.
האופט, האהבה לגוף ושמות הסוטים, אותם אהב כל-כך, הביאוהו לטוש במרחבים
ומרחקים הגדולים, כמו "אין בעיות בחוץ" בארץ.

ומשהגיעה עת גיוסו הוא לבח'ל, היה צורך לו כי עליו להתנדב לאחת מהחירות
המשוטטות בארץ - לאחת מהחירות המיוחדות.

בהחירה זו, אליה התנדב ובח שרה בכל לחם נמשו ומרבו, ג'ל, בעת סילוי המקורו
בליל ירח של ט"ו בטבת, חיללה ליום בו "פנה כל טלאך שחיל ואומר לו ג'ל".

דברים, לזכרו של ר' צחק ז"ל

יבחקי, שמשו כן היה, הייכן, כלפי חוץ, בהיר עיניים, מחמיר בחימושו, נער
שרשו ולבו מלאים במרחבי ישראל ובתוכניות לחקור, לחפש, לרעה עוד ועוד על
אזרחות חיי בני המדבר ושומניו, כדי להפכו לבן-לבית. גמל הוא אך בן-ח"י,
כאשר רק נגע בחיים - שומקו באגם.

גדס קול בחוקו המעלל במרחקים ובמרחבים של הנער הנלהב והסקרן כאחד.
זכרו, חימושו, חייבים חזו לחשך בדרכו הוא.

מבעי היה, אימות, שבני משפחתו, חוריו אתה ומשה, מבחו, כל בני המשפחה העצמו
והגדולה של שארי בשר וידידים רבים, ובזאבים, המחששים דרך לטור לכל על הנער.
בעל המרץ המלטי גרלה, הסקרן, החייכן, המתביא ומעלים מחמת לארשת פנים שובבית,
והרעה בדואית מסיחית, ראשונה ואחריות בוגרת, יחפשו דרך הנאותה לזכרו ואורח
חיו המיוחד.

ביוזמת הנחלת ב"ס שרה בוקר, ולא מעט בהשראתו של דוד-בן-גוריון ז"ל, שהחב
הה הנער והיכירו, נולד רעיון הנצחה הקשור ללימוד וחקר חיי חבדוים; ובעי הוא
שנקוטו נקבע במורשה שרה בוקר, בה חוקם לזכרו חדר תערוכה-אוסף חפצים וציור
בדואי - ומינה עיון, חלל הוא "חדר חבדואי והמרכיב", ע"ש יצחק נצר ז"ל.

במקדש מעט זה, נאספו ער היום, עשרות טורים, מוצגים וכלים המתארים את אורח
חיי הברוי בעבר ובהווה.

במדרשת שרה בוקר אף נערכים לזכרו, אחת לשנה, סמוך ליום נפילתו, כנסי עיון
ופתק בחס - מרבית משובי החוקרים בנושאים הקשורים בברויס. החומר נאסף, רוכז
ונערך ע"י ב"ס שרה אסאק במספר חוברות - "רשימות בנושא הברויס".

בדי לעודר ולעזור לחוקרים בעיריית, החליטו המטכחה ואנשי משרד החינוך וב"ס
שרה אף על מתן מרס ע"ס יצחקי נצר ז"ל, ביום השנה העשירי לנפלו בצה"ל, שינחן
קבור קבורות מחקר בנושא חיי הברויס.

א א א

מרת חיי הברויס היא ללא ספק אחד מ"המפתחות" החשובים ביותר לכינון ישוב
גדול בנגב העלתי מאוכלס עריון... יצחקי נצר ז"ל, שלא היה אלא ילד בנחלו, בדרכ
שלו, בחייו הקצרים מדי, - זמזכרו מוקדש לנושא, מינו אלא חוליה במדרשת לאביו,
מיט חשיבת הנגב והנח"ל, לסבותיו ומביו, מלוציט חולמיט ולוחמיט ולכלאסלא אילו
שלא ידעו את חדאשית, אך בידם חבות וחזכות לבנות ולחקים נגב ירוק - כאסון.

מדרשת שדה-בוקר

בית ספר שדה

עבודת-גמר במסגרת בית-הספר התיכון

בנושא

חיי הדברים והרבותם

ע"ש יצחקי וצר ז"ל

בן רשת יוחנן שובל ב.ח.ל.

יום לילון בנושא הדברים, לזכרו של יצחקי וצר ז"ל
במדרשת שדה בוקר ביום שני, בחודש סיוון, שנת
שס"ז ליום שילוחו של יצחקי וצר ז"ל.

כאמור, נערכה שדה בוקר, תחרות נאמנות בנושא הדברים,
ע"ש של יצחקי וצר ז"ל.

לצורך התערוכה חיי הדברים בארץ, באמצעות שחקר
הנפשות ולצורך ביותן הנפשות של בית הספר הצליחו
בארץ.

העבודות:

הטקס ההשתתפות:

א. בחרות יצירות להשתתף:

(1) תלמיד כיתה י"א-י"ב,

(2) בני שנה תלמידים בבית ספר,

(3) תלמידים שנה י"א-י"ב.

ב. את העבודות יש להגיש, עד לתורש העשר, של אותה
שנה, לבית שדה במדרשת שדה בוקר ביום.

ג. העבודות הנבחרות הוכנה בפרטים: מילתה ופניהם
ששטר ע"י השמחה וז"י שטר דחוק והספרות,
שדחוקי ביום הערב.

פרטים על הוראות הנדרש על המורה ועל הדוכא אמצעות
בנייהם חתן לקבל בפרטים שדה, מדינת ידית-בוקר.

לימוד נושא הדברים במדרשת שדה-בוקר

עוד נאמרו עובדות ספורות הפעל הספרותית-חזק שהיק

במדרשת שדה-בוקר בנושא הדברים:

א. ספר הדברים אחר חזר חזרם ללמוד וללמד

ב. בית הספר שילוחו אחרות הדברים

א. מילת בוקר?

הבית הולך ונעשה קשה להנחותה יותר ויותר. הוא נמצא כיום בשלב של שבר-תבונה חזק,
הדרדר נכון לא רק לבני הערב. אלא לבני כל אזורי היישובים. תהליך זה החל כיום שלחם
הנחל האנושי, עם העוצמות המופת המופת, היכולות המופת והן נבחרים בעיה
במציאות והנאי שהפנתו העם בימיו הוא ליצור נחם זה ליצור להנחל את הנחם.

בתוצאה מהעצמי הנחל באורח הייחוס של הדברים, יצאנו שדחוקים בין הרבים לעצמם אף
היך הנחל או אפילו לשפת קסם. ההחלטה עם טיפוחים בתוכנים, בורים שאינם נודדים, אדם
עושים לעצמם את שמת הדברים שהם נשאים עינם ויכולים להיפגש לעצמם להחזיק בנשים
שטקנים בתוכן ימים הקבוע.

אבל לבניה המשיקים האלה כיסונו עומד אצלם המאמץ להנחות העצמי של רבותי:
1) הבית הוא שכי דחוק אף עמור כסידר לשקט ולא לשקט ספרים או לשרת ספרים.
2) הבית הוא ערב הנדר עם ערב. כלל המורה הוא בודד עם נשים, ובסיל המורה, כמו
נחם, הוא נדר עם עם נחם.

ג. הסדר שגלימוד הדברים והנחם:

היום זה הפחות שמשקל הנחם לט ללמוד ולהבין את הדברים. התעבות יבוקר:

- 1) הבית שמשקל עם ערב רב זה אחרת חיהם של אפילו. כמות, אף הוא בין המורה.
- 2) העצמי הדברים עומת בימיו רבנו כלל הערכים. המורה עומת בתוכה הערכים, כדי לשלם
הנכח אחרים, העצמות הנכח, עומת הדברים בטקסיה המופת והלוקה המכונים בין נחם
לעצמי — מנחם במורה.
- 3) בית קים אדם עם הדברים נחם ונחם והם נחםים נחם נחםים להנחם כי לעצמי המורה.

פרט לעבודות

מבוסס חיי הכדואים

ע"ש יצחקי נצר ז"ל

(בן ושת-יוחנן. סגפל כשרות צה"ל)

המטרה

לעודד את התעניינות ומחקר בחיי הכדואים בארצנו, ע"י מחקרים ועבודות של תלמידי הכחות הגבוהות של בני הספר התיכוניים ובני בוקר אחרים.

פרטים

שלוש העבודות המעשיות תוכינה בפרטים שיגדמו ע"י המנחה ומשרד החינוך: שהיה בבית ספר שדה כנגב ובסיני (לתעמקת בנושא הכדואים), ספרים ומלגה כספית.

תבאים להגשת העבודה -

העבודות תוגשנה ע"י תלמידי שבעיות (י"א), שמיניות (י"ב), ובני-נוער וחילולים בשדות סדיר - באחד מהנושאים תבאים (לפי בחירה המשתתף):

א. תמורות בחיי הכדואים בישראל מאז קום הקדינה

1. כנגב

2. בגליל

ב. חסות ואריות בממרות הכדואיות.

יד לזכרו של ר' יצחק ז"ל

ג. עקרונות המשפט הכדואי:

ד. דת ואמונות בחברה הכדואית.

ה. נושא המשי, לפי בחירת התלמידים.

ניתן לחגוש העבודה כמסגרת עבודות גמר לסיום הלימודים העל-יסודיים כמסגרת ועמ"י חקנים משרד-החינוך.

העבודות תוגשנה ב-5 עותקים מודפסים במכונת כתיבה עד יום 31.12.77 למזכירות בית-ספר שדה כשדה-בוקר, תר-הנגב.

העבודות אינן מוגבלות בהיקפן, ניתן לצרף תמונות ומפות לפי הצורך. כן יש לציין ביבליוגרפיה ושמו של המנחה.

פרטים ניתן לקבל בחוזרי משרד החינוך ירכבו"ס שדה-מדרשה שדה-בוקר.

העבודה המצטיינת תוצג ע"י מחברה ביום העיון ע"ש יצחקי נצר ז"ל, בכנס השנתי המוקדש לחקר הכדואים שיתקיים בשדה-בוקר בחודש פברואר 1978 הוא יום הזכרון לנפילתו של יצחקי נצר. עבודה בעלת חשיבות מיוחדת הודפס בחוברת להפצת רחבה.

סמיטה -

חבר השופטים מורכב מח"מ:

מר אליהו מאוי - יו"ר

יו"ר יצחק ביילי

מר רחבעם זאבי

פרופ' עמנואל מרכס

מר נחמיה יוסט

מרצ' רינה (נצר) שפירא

חבר השופטים יעיון בכל העבודות שתוגשנה עד 31.12.77 ויבחר את שלוש העבודות הנבחרות תוך ציון הדירוג ביניהן.

יד לזכרו של נצר יצחק ז"ל

" ח ב ד ו ו י ו ח מ ד ב ר "

חדר זכרון ועיון ע"ש יצחקי נצר ז"ל

בית - ספר שדה - מדרשת שדה בוקר

חדר העיון מכיל חצובה ומפרות העוסקת בנושא חבדוויס.

החל מיום 27.1.69 - יום השנה השני לנפילתו של יצחקי נצר ז"ל
מחקים מידי שנה בשנה, במדרשת שדה בוקר, יום עיון מיוחד המוקדש
לזכרו של יצחקי ולשמיעת הרצאות בנושאים הקשורים בחו"י, באורח
של חיותם בחסדוריה של חבדוויסן ובשאלות האדם במדבר וכד'.

יד לזכרו של צדק יצחק ז"ל

" יום הדרוב "

ע"ש יצחקי - נצח ז"ל

בן דמה יוחנן, שנפל על משרתו ב.ח.ל

נערך לראשונה בל"ג בעומר תשכ"ח - 18.5.1968
בשדה קבוצת דמה-יוחנן

באז מחקים הארוע מדי שנה בשנה, בחודשי מאי-יוני,
המארגנים - קבוצת דמה-יוחנן, מ. אזורית זבולון, המועל וגוש זבולון.

הארוע נערך בחסות אגודת חובבי הטוט בישראל אשר נשתלבת כיום במסגרת
"ההתאחדות למפורט חרכיבה בישראל".
כיום הרכב משתתפים עשרות רבות של רוכבים וסוסים ובמסגרתו מחקיימים
מרוצי סוסים וסיחים למרחקים - 1200, 1000, 800 מטר; חמרות נקיצת
דמחים, ומעבר מכשולים ומפגני ראות.

תבניות לזכרם הנם מתרומות - מ.א. זבולון, קב. דמה יוחנן, המועל
גוש זבולון, דמות המפורט, יחידת הצנחנים - בה שרת יצחקי - ואחרים.

המרוץ הגדול - מרוץ הגמר, ל 1500 מטר

המרוץ זה זוכה התנצח בגבוע נודד ובמדליה תרומת משתתפו של יצחקי.

יצחקי שלנו

תם ונשלם. כה קצר, כה אמיחי וכה כואב.

חוברת זו נסתה לבטא את יצחקי שלנו – כפי שהיה הוא בעצמו, כפי שנראה בחברתו; בחברת הילדים, בצבא – כפי שנראה בעיני מוריו, המטפלות, בעיני ידידים ומוקירים.

ואנו, בני המשפחה, שחקנו. לא יכולנו לכתוב על יצחקי, כי היה שלנו ונוחר, עדיין, אחנו.

יצחקי כבן וכאח, יצחקי כילד, כנער ויצחקי בבגרותו. יצחקי על צוקו המיוחד והמלבב. יצחקי המקשיב והשומע, בעל הדמיון הער והפורה, המתעניין בשטחים שונים ורבים, העצמאי והמקורי בהשקפותיו ובמחשבותיו. יצחקי אוהב החי, הטבע והאדם, ויצחקי המאמין, מאמין (ואפילו עד כדי תמימות רבה) בכל הטוב ובצפונות האדם והחיים. מחד, בעל האופי החזק והעצמאי ומאידך – רך, נעים-הליכות וחברי. ויצחקי כבן המשפחה – חרוץ, מסור, הגון ואח שומע ומשמיע כאחד.

דברים לזכרו של נדר יצחק ז"ל

מה רבו התכניות אשר נרקמו במוחו לתקופת בגרותו.

ראה בצבא חובה ושליחות כאחת. לכן נלחם וכוון עצמו להתגייס רק ליחידה מיוחדת.

ראה בקבוצה בית – אך לא הסתפק בכך. חפש את השליחות שבקבוצה, את החברה התוססת והפעילה. רק כך רצה להיות חבר קבוצה.

נסה לקשור חכניותיו בלמודי המזרח ובהכרת העולם הערבי, על כל צפונותיו.

התקשר, עוד בהיותו נער, אל הנגב, וחלם על קבוצה ומשק צעיר אי-שם במרחביו.

שנים כה מועטות של חיים וכה עשירי נפש היו, כה מבטיחים לנו, בני המשפחה ולחברה לה יכול היה לתרום.

אך זאת לא נתן – המות לקח, בלע הכל-הכל!

דברים לזכרו של נצר יצחק ז"ל

ראינו וחשנו בחיינו מות, ראינו חברים קרובים הנופלים לידך או מסביבך, וידענו להתגבר על זעקות כאב במותם. אך קשה, קשה להתגבר על כאב זה שלך, ולהשלים עם הבלתי ניתן להשלמה.

אין, כנראה, בכוח אנוש לשכך כאב אם ואב ששוכלו, לא כל שכן עלם צעיר וכה מבטיח שנפל באסון וכקורבן שווא...

אך החיים הרבה יותר חזקים מכולנו והם סוחפים הכל ואף אותנו.

השבוע מלאו י"ט שנים ליצחקי, ומהן רק שמונה-עשרה שנות חיים. הפעם רק זר פרחים יכולנו לשלוח אליך.

פרחי חיים של אחיך, אחיותיך והוריך. והם ביופיים, בריחם ובאלמם מבטאים את אשר רחשנו ואנו רוחשים אליך.

ההורים.

חקי שלנו

כבר חלפה כמחצית השנה ואחז עודך בקרבנו.

מיכל גדלה ויפתחה ומיצור קטן הפכה אדם ואחז לא ידעת על קיומה. אכן מוזרות דרכי הגורל. ראשיתם של חיים וקיצם חברו זה לזה במשפחתנו ובאחת נודע עד כמה קרוב החדלון אל צווחתה של חינוקת הפורצת אל החיים. סמל להמשכיות? המשכיות.

זה כבר כחודש מאז חמו קרבות ששת הימים. יחידתך נמלה בהם חלק ואחז הפכה לחלק מקרבנותיה של מלחמה זו, והן כך היית בוחז ליפול, לו שאלוך, לא כן? – ללא מורא, עם הרבה רוח לחימה והקרבה וידיעה בפני מה אחז עומד ולקראת מה אחז הולך.

אכן, היו אלה קרבות קשים, מלאי נצחונות ושזורים בכאב רב. ואנו – עם כל נער שנפל, את אסוננו שלנו, הפרטי – חשנו מחדש.

אהבנוך כה, יצחקי.

דברים לזכרו של נצר יצחק ז"ל

אמש שמענו שוב ושוב את התקליט אשר אהבת. זוכר היאך האזנת לו דרוך והתפעלת מיופיה של מנגינה וממשמעותן של מלים? אכן, יש בהן בשורות אלו הרבה משלך – דינמיות רבה הצרופה ברגש עמוק, אהבת מרחבים עם הבנה לרע, רוחב לב, ועין צופיה למתרחש אצל הקרוב, הרחוק. לא בכדי אהבת לחן זה, הוא בטא את כל אשר בך ואתה בחיוך רחב, נוטה אל צד הגבתי.

חיוךך – הרבה היה בו באותו חיוך שלך. אהבה, רגש ולעיתים ציניות לגבי כל המתרחש סביבך, עד כי לא אחת חששנו מחדות לשונך ושגינותך. ומקורות היתה בך. זוכר כיצד נהגת לרכב על גבו של הדוד כעל גב גמל (אולי אז החלה כמיהתך למדבר, לתנודות החיה – איזו מחשבה אוילית...) וכתמורה הענקת לנו מציורייך, ציורי ילדות. ציירות בבסחוך ובטאח עצמן עם הרבה מקוריות. מאז ולאורך כל הדרך, החל במשחקי הילדים בחדר וכלה בעיון מעמיק בספרים למיניהם – על הכורסא, "הכורסא של יצחקי". אגב, הכורסא עודה באותו מקום ואנו מתבוננים בה בבואנו והיא ריקה ולעיתים אנו חשים בנוכחותך כל הזמן.

הרבה למדת ובעצמך. למוד חוץ סקרנות, חוץ רצון לדעת. למוד לא שגרת, לא תמיד בתלם אך תמיד מלא עניין.

דברים לזכרו של נרד יצחק ז"ל

זוכר פגישתנו האחרונה במעלה המדרגות ליד פתח ביתנו? נשענת על רגל במדיך החדשים ובילקוסך השמוט אל צד ברישול. ספרת על מבחנים שעברת. שאלת, חקרת והתענינת לדעת "מה הם בודקים" ו"מה יוצא מזה". לא עזבתנו עד כי תשובתי סיפקה אותך. עד כי מיצית עד חום ידיעותי אני בענין. אופינית היתה תגובתך זו. לא חשש שמא "לא עברת את המבחן", רצית לדעת, לרדת לחקר הדברים ולמשמעותם – יותר מאשר לתכליתך שלך. ופסע במורד ונענית בחיוך משובה לבדיחה הישנה ביננו כי "תעבור את הכביש בזהירות ואל תשכח ללבוש סודר", ובקשת למסור ד"ש לילדים והלכת. כך פשוט הלכת ויותר לא ראיתך.

לא ראיתך. תמונתך מנגד – אתה והכובע והסוס. כזה הייח רוצה שיזכרוך ואנו זוכרים וחשים ואוהבים וחיים עמך בחוכנו.

החיים חוזרים למסלולם. מדינתנו מלקקת פצעי לחימתה האחרונים ונכונה למאבקים נוספים. ואנו בשלנו, בעבודה, בלמוד.

ואתה עמנו תמיד תמיד, חקי שלנו.

יולי 1967.

רנה.

נצר יצחק

בן משה ואתה, אביו – אלוף משנה בצה"ל ומפקד הנח"ל לשעבר. נכדס של שרגא ודבורה נצר ושל רחל והסופר זלמן יצחק אנוכי. יצחק נולד ביום ב' במרחשון, תש"ט (4.11.1948) בקבוצת רמת-יוחנן. חונך בבית החינוך המשותף אשר בגוש זבולון וסיים בו את לימודיו בכיתות היסוד ובכיתות ההמשך. השתייך לתנועת "הנוער העובד והלומד". היה חובב טבע ובמיוחד אהב בעלי חיים. כן אהב לערוך טיולים. הצטיין ברכיבה והשתתף בכמה תחרויות רכיבה. נמשך לדעת ולהכיר את הבדואים, למד שפתם ופעמים רבות ביקר באוהליהם ובאוהלי הבדווים שבקרבת המשק ואף במקומות מרוחקים.

לצה"ל גוייס בנובמבר 1966 והתנדב ליחידת הצנחנים ולסיירת מובחרת, כעבור חודשים מספר, ביום ט"ז בשבט תשכ"ז (27.1.1967), בשעת מילוי תפקידו, נפל והובא למנוחת עולמים בקבוץ בו נולד. הקבוצה הוציאה חוברת זיכרון על שמו. "יום הרכב" (מרוץ סוסים) על שם יצחק נערך ברמת יוחנן. במדרשת שדה בוקר נפתח לזכרו חדר לחקר נושא הבדווים- והחדר נקרא על שמו וכולל אוסף ספרים מוצגים וכלים המתארים את חיי הבדווים. מידי שנה נערכת תחרות עבודות ארצית נושאת פרסים, ומתקיים יום עיון לזכרו בנושא הבדווים במדרשת שדה בוקר.

על יצחקי ז"ל

יצחקי ז"ל היה אהוב וחוקר, מגיל צעיר ביותר, לטבע, לבעלי החיים שבחוץ ובמכלאה, כאשר אהבת חייו הנו הסוס, המגמא מרחבים בהלמות פרסותיו ונושא אותו עמו קרוב לשדה, בתוך חנוף, אפוף בריחותיו וצמיחתו אל העם אשר כמוהו- כנוף :- הבדווים.

את זמנו, והוא אז כבר נער בבית הספר, הוא מחלק בין החברה והבית ובין טיפול – הכרה ורכיבה על סוסים, בחפשו דרכם את אורח חיי הבדווים באוהליהם פנימה. וכך- הוא למד את שפתם, על מנת להבינם יותר. הוא הופך להיות לבן- בית ביניהם, ופונה לספרות ומחקרים שילמדוהו עוד ועוד על אורח חייהם של בני-החורין הנוודים.

בעוד מרביתם של בני דורו פונים ומתלהבים מהמיכון היורש יותר ויותר חלקות בחיינו פונה הוא אל בעל החיים. הוא קורא נוער אחריו בהפכו למדריך באורחות חיי סוסים, התאמנו ובאמנו חניכיו במרוצי-סוסים ובהכרת אורח חיי הבדווים.

על יצחקי ז"ל

יצחקי ז"ל היה אהוב וחוקר, מגיל צעיר ביותר, לטבע, לבעלי החיים שבחוץ ובמכלאה, כאשר אהבת חייו הנו הסוס, המגמא מרחבים בהלמות פרסותיו ונושא אותו עמו קרוב לשדה, בתוך חנוף, אפוף בריחותיו וצמיחתו אל העם אשר כמוהו- כנוף :- הבדווים.

את זמנו, והוא אז כבר נער בבית הספר, הוא מחלק בין החברה והבית ובין טיפול – הכרה ורכיבה על סוסים, בחפשו דרכם את אורח חיי הבדווים באוהליהם פנימה. וכך- הוא למד את שפתם, על מנת להבינם יותר. הוא הופך להיות לבן- בית ביניהם, ופונה לספרות ומחקרים שילמדוהו עוד ועוד על אורח חייהם של בני-החורין הנוודים.

בעוד מרביתם של בני דורו פונים ומתלהבים מהמיכון היורש יותר ויותר חלקות בחיינו פונה הוא אל בעל החיים. הוא קורא נוער אחריו בהפכו למדריך באורחות חיי סוסים, התאמנו ובאמנו חניכיו במרוצי-סוסים ובהכרת אורח חיי הבדווים.

מדרשת שדה-בוקר בית ספר שדה

עבודת-גמר במסגרת בית-הספר התיכון

בנושאים:

1. הבדואים בארץ ישראל.
2. הנגב.

ע"ש יצחקי נצר ז"ל
בן רמת-יוחנן שנפל בצה"ל

יום עיון בנושא הבדואים, ליכוד של יצחקי נצר מתקיים במדרשת שדה בוקר בנגב מדי שנה, בחודש מברואר, במועד סמוך ליום נפילתו של יצחקי נצר ז"ל.

כמו כן נערכת מדי שנה תחרות עבודות בנושאי הבדואים והנגב ע"ש יצחקי נצר ז"ל.

מטרת העבודות: לעודד התעניינות בנושאי הבדואים בארץ ישראל והנגב באמצעות מחקר ועבודות תלמידים בכיתות הנמר של כתי-הספר העל-יסודיים בארץ.

תנאי ההשתתפות:

- א. בתחרות יכולים להשתתף:
(1) תלמידי כיתות י"א-י"ב,
(2) בני נוער וחניילים בשרות סויר,
(3) סטודנטים שנה א'-ב'.

ב. את העבודות יש להגיש לחודש דצמבר של אותה שנה, לבית-הספר שדה במדרשת שדה בוקר בנגב.

ג. העבודות הנבחרות תזכנה בפרסים: מילגות וספרים, שנתרמו על ידי המשתתף וע"י משרד החינוך והתרבות, שיחולקו ביום העיון.

פרטים על החוקה המדויק של העבודה ועל הדרכה אפשרית במתיבתה ניתן לקבל בבית-הספר שדה, מדרשת שדה-בוקר.

לימוד נושא הבדואים במדרשת שדה-בוקר
שתי שאלות עומדות ביסוד המפעל המחקרי-חינוכי שחוקם במדרשת שדה-בוקר בנושא הבדואים:
א. מיזה הבדואי עליו אנו רוצים ללמוד וללמד?
ב. מהו הערך שבלימוד אורחות הבדואים?

א. מי הבדואי?

הבדואי הולך ונעשה קשה להגדרת יותר ויותר. הוא נמצא כיום בשלב של מעבר חברתי חריף, והדבר נכון לא רק לגבי הנגב, אלא לגבי כל איזור הים-התיכון. תהליך זה החל בתום מלחמת העולם הראשונה, עם היווצרות המדינות הערביות. השלטונות החדשים ראו בבדואים בעיה בטחונית ומצאו שהפתרון הטוב ביותר הוא ליישב אותם, או לפחות להגביל את תנועתם.

כתוצאה מהשינוי הגדול באורח חייהם של הבדואים, שינוי שהתחייב מן ההכרח לצמצם את היקף הנדידה, או אפילו לשבת קבע, התחייבו גם שינויים בתרבותם. בדואים שאינם נודדים, אינם צריכים לצמצם את כמות החפצים שהם נושאים עימם, ויכולים להרשות לעצמם להחזיק נכסים שמקורם בתרבות ישוב קבע.

אבל למרות השינויים האלה קיימים עדיין אנשים המתאמים להגדרות חסונות של הבדואי:

- 1) הבדואי הוא ערבי תרואה את עצמו כשייד לשבת ולא למקום מסויים או למדינה מסוימת.
- 2) הבדואי הוא ערבי הנודד עם עדו. בלב המדבר הוא נודד עם גמלים, ובשולי המדבר, כמו בנגב, הוא נודד גם עם הצאן.

ב. הערך שבלימוד הבדואים ותרבותם

רבות הן המטרות, שבשלב חשוב לנו ללמוד ולהכיר את הבדואים. החשובות שבהן:

- 1) הבדואי משמש לנו מעין דגם חי לאורח חייהם של אבותינו. כמותם, אף הוא בן המדבר.
- 2) הבנת הבדואים עומדת ביסוד הבנת כלל הערבים. הרבה ערכים בתרבות הערבית, כמו למשל הכנסת אורחים, חשיבות הנקמה, ערבות הרדית במשפחה המורחבת וחלוקת החפקידים בן גבר לאשה - מקורם במדבר.
- 3) כיום קיים מגע עם הבדואים בנגב ובסיני, והם מהווים גורם שעליו להתחשב בו לצורכי הביטחון.

ביום כי בחדר חשון תשים (ב 4.11.48), כשנה לאחר החלטת האו"ם על הקמת מדינת ישראל, בארץ ישראל, כמחצית השנה לאחר הקמתה של המדינה, ובעוד הדימוי של המדינה הצעירה והחלומית נשמע באזניהם ודיומם בלכדם של בני התיישב הקמץ בארץ ויהודים רבים שמחצית לה, יכנס האחד - אין שני לוי - ראה יצחקי נצח אור ראשון, בקיבוץ של הוריו - רמת יוחנן.

וכך, ספג מוראות המלחמה ותחושות הבראשית של הקמת מוסדותיה הנבחרים של המדינה ויצירת צה"ל, כמעט יש מאין, מעשים בהם היו בני משפחתו שותפים פעילים, נסחף הילד לטיצוי ההרואה הגדולה שבחופש.

מגיל צעיר ביותר הוא נמשך למבצע, בעוד מרביתם של בני דורו פונים ומתלהבים מסיסיון, הכובש יותר ויותר חלקות בחיינו, פונה הוא אל בעלי-החיים, שבחורץ וכמכלאה - לעבודה בעדר הכפר לבשר ובאורחות. אהבת חייו היתה חסום, המנא מרחבים בחלומות פרסותיו תרשא אותו עימו בחור הנק, קרוב לשדה, אפן בריחותיו רצחיתו, אל העם אשר כמוהו - כנוף הבדווים.

את זמנו, והוא אז כבר נער בבית-הספר, הוא מחלק בין חתברה והבית ובין רכיבה על סוסים והכרת מבנם. בחפשו באמצעותם את אורח חייו הבדווים באוהליהם פנימה, הוא למד את שפתם, על מנת להבינם יותר. הוא הופך להיות לבן בית ביניהם, ופונה לשפחות ולמחקרים, שלמדוהו עוד תודע על אורח חייהם של בני-החורף הגושים.

מבני, איפוא, שאת עבודת הנמר לסיום ייב שנות לימודיו בבית התיכון שבקיבוץ יתחבב בנושא יריגי נפשות במשפט הברואי, עבודה שזכתה להצלחה רבה, ורבים מחוקרי אורח חייו הבדווים קיבלו, כמו היה הנער אחד מקהלם המלומד.

החופש, האהבה לנף ושיפוח הסוסים, אותם אהב כל כך, הביאוהו לשוט במרחבים והסרחקים הגדולים, כמו אין בעיות ביפחון בארץ. ומשהגיעה עת גיוסו לצה"ל היה ברור לו כי עליו להתנדב לאחת מהיחידות "המסוטמות" בארץ - לאחת הסיוות המיוחדות.

ביחידה זו, אליה התנדב ובה שירת בכל לחם נפשו ומרצו, נפל בעת מילוי תפקידו, בליל ירח של מיו בשבט, הלילה בו "סכה כל מלאך שתיל ואומר לו: גדלוי

יצחקי, כשמו בן היה. חייכן, בחור עיניים, שתמיד בחיפושיו, ראשו ולבו מלאים במרחבי ישראל ובתכניות לחקר, לחפש, לדעת עוד תודע על אורחות חי בני המדבר ושוכניו.

בן חיי שנים נפל, כאשר רק נען בחיים - הם נפסקו באיבם, נרם קול צחוק, המצמצל במרחקים ובמרחבים, של הנער הגלוב והשקטן כאחד.

טבעי חיה, איפוא, שבני משפחתו, הוריו אתה ומשה, טבת וסבו, כל בני המשפחה הענפה והגדולה של שארי בשר וידידים רבים וכוואבים, המחפשים דרך לספר לכל על הנער בעל המרץ הבלתי נדלה, הסקרן, המחבא ומעלים מתחת לארשת פנים שובבית ודורה בדואית אמיתית, רצינית ואחריות בוגרת, יחפשו דרך נאותה להנציח זכרו ואורח חייו המיוחד.

ביחומת הנחלת ב"ס שדה שדה-בוקר, ולא מעט בהשראתו של דוד בן גוריון ז"ל, שהלוי את הנער ואהבו, נולד רעיון הנחמה הקשור ללימוד וחקר חיי הבדווים; וטבעי הוא שמקומו נקבע במדרשת שדה-בוקר, בה הוקם לזכרו חדר תערוכה של אוסף חפצים וציוד בדוי - ופינת עיון, הלא הוא "חדר הבדוי והמדבר", ע"ש יצחקי נצר ז"ל.

במקדש מעט זה נאספו עד היום עשרות מוצגים וכלים המתארים את אורח חי הבדוי בעבר ובהווה.

במדרשת שדה-בוקר נערכים לזכרו, אחת לשנה, סמוך ליום נפילתו, כנס עיון ומחקר, בהם מציגים מטובי החוקרים בנושאים הקשורים בבדווים. החומר נאסף מרכז ועודר על-ידי בית-ספר שדה, במספר חוברות - "רשימות בנושא הבדווים".

כי לעודר ולעודר המתעניינים ולחוקרים צעירים, החליטו המשפחה, אנשי משרד החינוך והתרבות ובית-ספר שדה, על מתן פרס ע"ש יצחקי נצר ז"ל, סייעתן עבור עבודת מחקר בנושא חיי הבדווים בנגב.

מדי שנה יוצאת לאור חוברת "רשימות בנושא הבדווים", לקט הרצאות מיום העיון ע"ש יצחקי ז"ל.

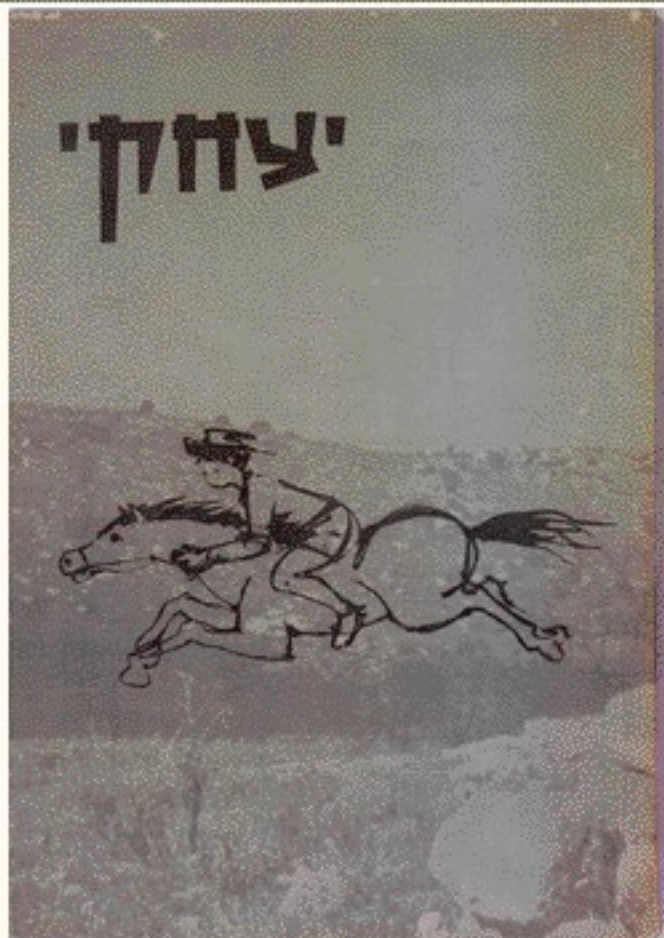
חדר העיון ע"ש יצחקי נצר ז"ל

בשנת 1968 החל בית-ספר שדה במדרשת שדה-בוקר בעבודות מחקר ולימוד של נושא הבדווים. כחלק ממפוייקט הבדווים החלט לקיים חדר עיון ובו תצוגה וספרות העוסקת בנושא - על שמו של יצחקי נצר ז"ל, בן רמת-יוחנן, שנפל במלחמת הפקידו ב-27.1.1967.

בבית-ספר שדה במדרשת שדה-בוקר עובדים מאות בני-נוער קורסים, שמטרתם לחנך ולהקנות לנערים מידע על האיוור ועל-ידי כך לקרבם אליו.

לימוד אורחות חי-הבדווים והסרת המיסותרין האומץ אותם תהווה חוליית גופת, הקושרת אותם לאזור.

במסגרת בית-ספר שדה הוקמה תצוגה מתמדת, שתעזור להמחיש את חיי הבדווים, ונאספה ספרות לחדר עיון, שבעזרתה יוכל הנער הישראלי המתעניין, בדוגמת יצחקי ז"ל, למצוא חומר, שיספק את התעניינותו.

יחזק נצר ז"ל

בן אתר אשר

נולד ביום ה' חשוון תש"ט-11.11.4-ה'גת יחזק

בתחנת הבית פחיתק פמלת' האש זבולון

רק חודשים אשר פיר הצר"ל

נפ"ל על מארתו

היום ט"ז בשבט תשכ"ז - 1967.1.27

ופלא רק בן שאר-עשר

ת.נ.צ.ה.ה.

